

**Politidirektoratet**  
Postboks 2090 Vika  
0125 Oslo

**OSLO POLITIDISTRIKT**

Deres referanse:  
24/136263

Vår referanse:  
24/147883

Sted, Dato  
Oslo, 16.09.2024

## **INNSPILL – ENDRINGER I UTLENDINGSFORSKRIFTEN - BRUK AV BIOMETRI I FORBINDELSE MED REISEDOKUMENTER OG OPPHOLDSKORT - SLETTEFRISTER M.M.**

Det vises til anmodning fra Politidirektoratet, datert 1. juli 2024, hvor det bes om innspill til Justis- og beredskapsdepartementets høring med forslag til endringer i utlendingsforskriften. Forslaget innebærer endringer i reglene knyttet til innlevering av oppholdskort og utstedelse av reisedokumenter. I tillegg foreslås det forenklede og mer enhetlige regler for sletting av fingeravtrykk.

Frist for å sende innspill til Politidirektoratet er i løpet av 16. september 2024.

### **Endringer i reglene om sletting av fingeravtrykk**

Oslo politidistrikt støtter forslaget om en felles lagringstid på 20 år i alle saker der de biometriske dataene er opptatt i oppholds- eller visumsaker, bortvisnings- og utvisningssaker med et tidsbegrenset innreiseforbud. Vi har erfart at lagringstiden har vært for kort i en del saker slik regelverket i dag er utformet. Dette har vanskeligjort avsløringen av utlendinger som har vært i Norge på en annen identitet tidligere.

Det anses også hensiktsmessig å gjøre reglene for sletting av fingeravtrykkene mer enhetlige, men dette har større betydning for UDI som har ansvar for sletting av opplysningene og mindre å si for politiets arbeid.

### **Gjenbruk av biometriske data i forbindelse med søknad om reisedokumenter**

Oslo politidistrikt er utelukkende positive til at det innføres en adgang til å gjenbruke biometriske data opptatt i forbindelse med en oppholdssøknad til utstedelse av reisedokumenter. Det forventes også at den systemtekniske funksjonaliteten for gjenbruk av biometriske data utvikles og kan tas i bruk samtidig som forskriftsendringen trer i kraft. Dette vil være arbeidsbesparende for politidistriktenes førstelinje på utlendingsfeltet. Det vil også bli godt mottatt hos søkerne som oppfatter dagens doble biometriopptak som unødvendig.

**OSLO POLITIDISTRIKT**

### **Oppheving av plikt til å innlevere oppholdskort**

Oslo politidistrikt støtter Politidirektoratet og Utlendingsdirektoratets vurdering av at det er liten misbruksrisiko knyttet til at de gamle oppholdskortene ikke skal leveres inn og er positive til forslaget. Vi savner imidlertid i høringsnotatet at departementet foretar en vurdering av hvor lenge etter opptak de biometriske data kan benyttes til utstedelse av oppholdskort. Med de lagringstidene som foreslås under høringsnotatets punkt 4, så vil det i teorien kunne utstedes oppholdskort til en utlending inntil 20 år etter at vedkommende sist var i kontakt med norske utlendingsmyndigheter. Hvor lang tid etter opptak biometriske data kan benyttes må reguleres for å sikre ensartet praksis over hele landet. Særlig biometriske data tatt av små barn vil etter kortere tid enn voksnes data kunne bli utdatert. Da det ikke er foreslått forskriftsregulering av dette forutsettes det at det vil bli gjort i form av retningslinjer fra UDI.

Særlig ved utstedelse av oppholdskort til personer med permanent oppholdstillatelse så er det avgjørende at man foretar en tilstrekkelig kontroll av om personen er bosatt i riket, og om det foreligger bortfallsgrunner, jf. utlendingsloven § 62 syvende ledd og utlendingsforskriften § 11-8, før nytt oppholdskort utstedes. Per i dag foretas denne kontrollen ved at utlendingen møter personlig hvert annet år ved politiets førstelinje på utlendingsfeltet, fremviser passet og gir nødvendige opplysninger om vedkommendes reisevirksomhet siden forrige oppmøte. Dette oppmøtet er altså ikke bare for opptak av biometri, eller innlevering av det gamle oppholdskortet. Det antas at dette er oppgaver man i tiden fremover vil kunne ønske å automatisere i tråd med høringsnotatets punkt 4.4.2 under avsnittet *Permanent oppholdstillatelse*. Oslo politidistrikt erfarer at man har pr i dag ikke har alternative automatiserte kontrollmuligheter for å kontrollere om utlendingen er bosatt i riket, og vedkommendes reisevirksomhet og utenlandsopphold, til å erstatte det personlige oppmøtet. Det gjøres oppmerksom på at en del av politiets kontrollmuligheter allerede er fjernet ved at UDI ikke lenger ber søker fylle ut all reisevirksomhet på 'Anmodning om oppholdskort'-skjemaet som personer med permanent oppholdstillatelse må fylle ut på UDIs søknadsportal når de skal booke time for fornyelse av oppholdskortet. Utlendingen bes i dette skjemaet heller ikke om å fylle ut adressen hvor vedkommende er bosatt, og hvor politiet skal sende oppholdskortet.

Ved automatisering av forlengelsene til personer omfattet av kollektiv beskyttelse erfarer Oslo politidistrikt at UDI har gitt forlengelse, og gitt bestilt nytt oppholdskort, til personer som ikke lenger er bosatt i riket. I disse sakene er det i svært liten grad gjort en aktiv kontroll av om personer er bosatt i riket. Det er heller ikke lagt opp til at personene selv må gi uttrykk for at de er bosatt i riket og at de ønsker denne forlengelsen.

### **Utlevering av fingeravtrykk til politiet**

Likhetsprinsippet taler for at politiets adgang til å søke på fingeravtrykk i utlendingsregisteret i forbindelse med etterforskning av straffesak bør falle bort når en utlending er blitt norsk statsborger. Dette temaet fremstår imidlertid noe ufullstendig behandlet i høringsnotatet. Det kan argumenteres for at dette er så prinsipielt viktig at det bør reguleres tydelig av lovteksten i utlendingsloven § 100 annet ledd at det kun kan utleveres fingeravtrykk av personer som er utenlandske statsborgere.

### **Økonomiske og administrative konsekvenser**

For politiets vedkommende vil de foreslåtte endringene kun innebære økonomiske og administrative lettelser. Når det gjelder gjenbruk av biometriske data mellom de to

søknadskategoriene oppholdstillatelse og reisedokument vil ikke den foreslåtte forskriftsendringen i seg selv gi mindre tidsbruk, det forutsetter at de systemtekniske tilpasningene i utlendingsforvaltningens datasystemer kommer på plass.

#### *Digitalt oppholdskort*

Oslo politidistrikt benytter høringsinnspillet til å spille inn at det vil være svært besparende både når det gjelder økonomi og administrasjon dersom man på sikt vil kunne fase ut det fysiske oppholdskortet, og heller innføre et digitalt oppholdskort. Vi er klar over at dette ikke kun er opp til norske myndigheter, men at dette vil forutsette en endring i hele Schengenområdet, og krever endringer i blant annet Rådsforordning (EF) nr. 1030/2002 og rådsforordning (EF) nr. 380/2008 som omhandler ensartet utforming av oppholdstillatelser til tredjelandsborgere. I tråd med regjeringens digitaliseringsstrategi, som omtalt i høringsnotatet, bør dette prioriteres.

Seksjon for utlendingsforvaltning i Oslo politidistrikt bestilte i løpet av 2023: 26 727 oppholdskort, vår manuelt førte statistikk viser at av disse er 1918 oppholdskort kommet i retur i posten. Dette utgjør mer enn 7 % av de bestilte kortene. Dette medfører ekstraarbeid som omfatter alt mottak og registrering av oppholdskort som kommer i retur fra posten. At oppholdskortene ikke kommer frem i posten har ulike grunner, fordi utlendingen har flyttet, ikke har navn på postkassen eller har oppgitt en ufullstendig eller uriktig adresse. Oppholdskortene som kommer i retur må deretter utleveres ved utlendingens personlige oppmøte hos politiet. Det bemerkes at dette ekstraarbeidet både omfatter oppholdskort som politiet selv utsteder, samt oppholdskortene UDI utsteder i forbindelse med sine fattede vedtak.

Av de bestilte oppholdskortene i 2023 ble 612 kort, mer enn 2 % av de bestilte kortene, meldt tapt i posten. Her er det imidlertid store mørketall, det antas at en del av de tapte oppholdskortene aldri blir tapsmeldt. De oppholdskortene som blir tapsmeldt må bestilles på nytt, ofte bestilles dette direkte til politidistriktet for personlig utlevering til utlendingen på grunn av at forrige oppholdskort ikke kom frem til utlendingen i posten.

Med hilsen

**Jan Eirik Thomassen**  
*driftsenhetsleder*

Saksbehandler:  
Ane Paaske Løvli  
*Juridisk seniorrådgiver*